

cb
Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

BIBLIOTHEEK
PROEFSTATION VOOR TUINBOUW
ONDER GLAS TE NAALDWIJK

582

A
06
5
89

STICHTING PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

RADIJS

Rassenproeven
1e beoordeling zomerteelt 1981

RIVRO

J.H. Stolk en A.B. Jansen

Respectievelijk

Rijksinstituut voor het Rassenonderzoek van Cultuurgewassen
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

en

Proefstation voor Tuinbouw onder Glas te Naaldwijk.

niet voor publikatie

intern verslag nr. 106.

2201809

06210:34

A
—
06
5
89

EROLICHEEK
PROEFSTATION VOOR TUINBOUW
ONDER GLAS TE NAALDWIJK

Stamboeknr.: 3150

INHOUD

	Tabel
Proefopzet	
Proefveldgegevens	1
In de proef opgenomen rassen	2
Waarnemingen	
Samenvatting in cijfers gegeven door de commissie	3
Samenvatting in cijfers gegeven door de overige beoordelaars	4
Samenvatting in procenten door de commissie	5
Samenvatting in procenten door de overige be- oordelaars	6
Voosheid in cijfers	7
Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen	8

Proefopzet

In de zomerteelt van 1981 werden 11 nieuwe radijsselecties c.g. -rassen van het type ronde helderrode beproefd op hun gebruikswaarde voor de praktijk. Radar werd als vergelijkingsras aan deze serie toegevoegd.

De proef werd aangelegd op drie plaatsen, te weten op het Proefstation te Naaldwijk, op het bedrijf van de heer P. Klapwijk te Monster en op het bedrijf van de heer A. van Leerdam te 's-Gravenzande.

Op alle proefplaatsen lag de serie in tweevoud.

De proeven werden met de miniair gezaaid.

Tabel 1. Proef en proefveldgegevens

	Naaldwijk	Monster	's-Gravenzande
Aantal rijen per 3.20 meter kap	28	28	28
Afstand op die rij			
Zaadfractie	2,5-2,75/ 2,75-3,0	2,5-2,75/ 2,75-3,0	2,5-2,75/ 2,75-3,00
Veldoppervlakte	2,4 m ²	2,4 m ²	4,8 m ²
Grondsoort	zavel	duinzand	zand
Zaaidata	01-07-1981	10-07-1981	21-07-1981
Beoordelingsdata	23-07-1981	05-08-1981	13-08-1981

Tabel 2. In de proef opgenomen rassen

c o d e	Rassen	Veldnummers						Opmerkingen
		Naaldwijk		Monster		's-Gravenzande		
		I	II	I	II	I	II	
A		5	19	10	23	13	18	
B		12	20	11	24	9	23	
C		4	24	12	14	8	17	
D		2	22	2	20	10	24	
E		8	16	5	16	2	15	
F		10	18	13	17	4	21	
G		3	17	3	22	14	19	
H		6	13	7	19	6	12	
J		11	15	8	18	1	22	
K		9	14	6	9	3	16	
L		7	23	4	15	7	20	
M	Radar	1	21	1	21	5	11	Vergelijkingen

Toelichting I + II zijn de verschillende herhalingen.

Waarnemingen

Alle proeven zijn in het oogstbare stadium beoordeeld door vertegenwoordigers van alle betrokken partijen (zaadbedrijven, N.A.K.G., tuinders, gewasspecialisten van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst en gebruikswaarde-onderzoekers).

Bij de beoordeling werd een cijfer gegeven voor looflengte, knolvorm, knolleur, vroegheid, uniformiteit en gebruikswaarde.

De cijfers werden door opmerkingen gemotiveerd.

Tevens werd door de medewerkers van het gebruikswaardeonderzoek de mate van voosheid bepaald, op de beoordelingsdata (in Naaldwijk werd nog 4 dagen nadien elke dag beoordeeld op voosheid, om het verloop te kunnen zien). Er werden 10 à 15 knolletjes doorgesneden van zo mogelijk de grootste diameter, het aantal voze knolletjes en de mate van voosheid per knol, bepalen de uiteindelijke mate van voosheid.

De zo verkregen gegevens, gecompleteerd met andere waarnemingen gedurende de teelt, verschaffen de informatie om te kunnen bepalen welke selecties c.q. rassen voor een tweede beproeving in aanmerking komen.

De beoordelingsresultaten en de voosheid worden weergegeven in de tabellen. De belangrijkste opmerkingen zijn verwerkt in een samenvatting.

Tabel 3. Resultaten van alle beoordelingen door de commissieleden in cijfers

Rassen	Looflengte			Knolvorm			Knolkleur			Vroegheid			Uniformiteit			Gebruikswaarde						
	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.				
A	8.1	6.9	8.4	7.8	6.2	7.0	6.2	6.5	6.8	6.7	5.9	5.3	6.3	5.8	5.9	5.8	6.1	5.9	5.6	5.3	5.7	5.5
B	7.4	6.1	7.5	7.0	5.0	6.8	5.4	5.7	6.0	5.3	5.7	5.0	5.0	5.3	4.7	4.9	5.3	5.0	4.5	4.8	4.7	4.7
C	8.0	7.8	7.9	7.9	5.8	6.1	5.7	5.9	7.0	6.6	6.5	6.0	6.0	6.2	5.7	5.5	5.7	5.6	5.3	5.6	5.2	5.4
D	7.2	6.6	7.9	7.2	5.6	5.6	6.1	5.8	6.5	6.5	6.7	6.6	6.2	5.7	5.1	4.8	5.9	5.3	5.0	4.4	5.7	5.0
E	8.3	8.1	8.4	8.3	5.4	6.5	5.7	5.9	6.4	7.0	6.1	6.1	7.0	7.3	5.9	6.6	6.1	6.2	5.6	6.3	5.1	5.7
F	8.7	7.9	8.4	8.3	5.3	6.6	5.2	5.7	6.0	6.1	4.7	5.6	6.7	6.8	5.2	6.5	6.0	5.9	4.8	6.0	4.8	5.2
G	7.0	6.3	7.4	6.9	6.1	6.9	6.3	6.4	6.9	5.9	6.3	6.4	7.3	6.4	6.3	4.1	6.3	5.6	6.4	4.0	6.3	5.6
H	7.4	7.0	7.7	7.4	5.4	6.5	6.2	6.0	6.4	6.8	6.3	6.5	7.1	6.9	5.9	6.4	6.5	6.3	5.6	6.5	6.3	6.1
J	7.3	7.0	6.7	7.0	5.8	6.5	5.4	5.9	6.5	6.8	5.9	6.4	6.4	6.8	6.6	7.2	6.4	6.7	6.1	6.8	5.8	6.2
K	7.4	6.9	7.8	7.4	5.6	5.6	5.8	5.7	6.6	6.1	6.3	6.3	6.4	6.4	5.3	5.4	6.0	5.6	5.3	5.3	5.8	5.5
L	8.2	7.1	8.6	8.0	5.4	6.8	5.3	5.8	6.8	6.8	5.7	6.4	6.2	6.4	5.6	6.6	5.3	5.8	4.9	6.8	4.8	5.5
gemidd.	7.7	7.1	7.8	7.6	5.6	6.4	5.7	5.9	6.5	6.4	5.9	6.3	6.4	6.4	6.4	5.8	6.0	5.8	5.4	5.6	5.5	5.5
Radar	7.4	6.6	7.3	7.1	5.9	6.6	6.1	6.2	6.7	6.6	6.8	6.7	6.3	6.6	6.3	6.6	6.4	6.4	5.9	5.5	6.4	5.9

Toelichting:

N = Naaldwijk

M = Monster

'sGr. = 's-Gravensande

gem. = gemiddelde van de drie proefplaatsen

Looflengte

Knolvorm

Knolkleur

Vroegheid

Uniformiteit

Gebruikswaarde

4 = zeer kort

4 = zeer slecht

4 = zeer bleek

4 = laat

4 = zeer slecht

4 = zeer slecht

8 = te lang

8 = zeer goed

8 = donker rood

8 = vroeg

8 = zeer goed

8 = zeer goed

Tabel 4. Resultaten van alle beoordelingen door de overige beoordelaars, in cijfers

Rasaen	Looflengte			Knolvorm			Knolkleur			Vroegheid			Uniformiteit			Gebruikswaarde						
	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.				
A	7.5	6.8	8.5	7.6	6.0	6.8	6.0	5.8	6.4	5.8	5.7	5.5	6.4	5.9	5.3	6.0	6.5	5.9	5.2	5.5	6.0	5.6
B	7.3	6.0	7.5	6.9	4.7	5.8	5.5	5.3	5.3	5.3	5.3	5.0	5.5	5.3	4.0	5.8	5.6	5.1	4.2	5.3	5.1	4.9
C	8.0	8.3	8.1	8.1	6.0	6.3	6.0	6.3	6.5	6.4	5.6	6.3	6.1	6.0	5.8	5.8	5.9	5.8	5.4	5.5	5.8	5.6
D	7.5	7.0	7.9	7.5	4.9	4.8	6.4	5.4	6.5	6.1	5.0	5.3	6.1	5.5	4.9	4.8	6.0	5.2	4.8	5.0	5.8	5.2
E	8.2	7.7	8.4	8.1	5.3	6.5	5.7	5.8	4.8	5.9	6.8	6.8	6.6	6.7	6.5	6.3	5.3	6.0	5.7	6.5	4.8	5.7
F	8.8	8.0	8.4	8.4	5.3	6.3	5.4	5.7	4.6	5.3	6.3	6.7	6.9	6.6	5.2	6.3	5.8	5.8	5.0	5.8	4.4	5.1
G	7.2	5.8	7.1	6.7	6.0	7.0	6.3	6.4	6.0	6.1	6.5	5.0	6.9	6.1	5.8	6.0	5.9	5.9	6.2	5.3	5.9	5.8
H	7.2	6.8	7.6	7.2	5.0	6.0	6.1	5.7	6.3	6.5	5.8	7.3	6.5	6.5	5.5	6.5	5.8	5.9	5.2	7.0	6.1	6.1
J	7.1	6.8	6.9	6.9	5.9	6.0	5.2	5.7	5.8	6.2	6.8	6.7	6.5	6.7	6.5	6.2	5.5	6.1	6.4	6.3	5.5	6.1
K	7.1	7.3	8.0	7.5	4.8	5.8	5.6	5.4	5.9	6.4	6.1	6.3	6.1	6.2	4.9	5.2	5.4	5.2	4.8	5.5	5.3	5.2
L	8.0	7.3	8.8	8.0	4.9	6.5	5.3	5.6	6.1	5.8	5.6	7.3	5.9	6.3	5.3	6.7	5.3	5.8	4.6	6.8	4.6	5.3
Gemid.	7.6	7.1	7.9	7.5	5.3	6.1	5.9	5.8	6.0	5.9	6.0	6.2	6.3	6.2	5.4	6.0	5.7	5.7	5.3	5.9	5.4	5.5
Radar	7.3	6.8	7.0	7.0	5.8	6.2	6.5	6.2	5.9	6.1	5.9	6.3	6.4	6.2	5.4	5.8	5.8	5.5	5.6	6.0	6.0	5.9

Toelichting: zie tabel 3.

Tabel 5. Resultaten van alle beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het cijfer van het standaardras, gegeven door de commissieleden

Rassen	Looflengte			Knolvorm			Knolkleur			Vroegheid			Uniformiteit			Gebruikswaarde									
	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.							
A	71,4	75,0	91,7	79,4	85,7	87,5	33,3	68,8	64,3	25,0	50,0	32,1	21,4	25,0	50,0	32,1	78,6	87,5	50,0	72,0	57,1	62,5	10,0	43,2	
B	50,0	50,0	58,3	52,8	14,3	62,5	8,3	28,4	28,6	0,0	0,0	9,5	7,1	0,0	0,0	2,4	2,4	7,1	37,5	0,0	14,9	7,1	37,5	0,0	14,9
C	85,7	100	75,0	86,9	57,1	12,5	8,3	26,0	78,6	62,5	16,7	52,6	14,3	50,0	33,3	32,5	32,5	50,0	37,5	8,3	31,9	35,7	50,0	0,0	28,6
D	28,6	62,5	75,0	55,4	64,3	12,5	25,0	33,9	50,0	50,0	66,7	55,6	0,0	25,0	33,3	19,4	19,4	14,3	12,5	33,3	20,0	21,4	12,5	30,0	21,3
E	85,7	100	91,7	92,5	42,9	50,0	8,3	33,7	35,7	75,0	0,0	36,9	71,4	100	66,7	79,4	79,4	71,4	100	25,0	65,5	57,1	87,5	0,0	48,2
F	100	100	91,7	97,2	28,6	50,0	8,3	29,0	14,3	37,5	0,0	17,3	57,1	75,0	66,7	66,3	66,3	42,9	75,0	33,3	50,4	7,1	62,5	0,0	23,2
G	28,6	25,0	33,3	29,0	71,4	87,5	41,7	66,9	78,6	12,5	33,3	41,5	92,9	12,5	100	68,5	68,5	100	25,0	41,7	55,6	92,9	12,5	40,0	48,5
H	42,9	75,0	58,3	58,7	42,9	37,5	16,7	32,4	42,9	62,5	33,3	46,2	28,6	87,5	83,3	66,5	66,5	71,4	75,0	41,7	62,7	57,1	87,5	30,0	58,2
J	33,3	83,3	10,0	42,2	75,0	50,0	0,0	41,7	33,3	83,3	20,0	45,5	83,3	83,3	60,0	75,5	75,5	100	100	40,0	80,0	91,7	100	0,0	63,9
K	42,9	75,0	66,7	61,5	57,1	0,0	0,0	19,0	42,9	25,0	33,3	33,7	42,9	37,5	41,7	40,7	40,7	28,6	25,0	8,3	20,6	35,7	25,0	0,0	20,2
L	92,9	87,5	100	93,5	42,9	75,0	8,3	42,1	57,1	75,0	0,0	44,0	21,4	100	41,7	54,4	54,4	57,1	100	16,7	57,9	21,4	100	0,0	40,5
Radar	7,4	6,6	7,3	7,1	5,9	6,6	6,1	6,2	6,7	6,6	6,8	6,7	6,3	6,6	6,3	6,4	6,4	5,9	5,5	6,4	5,9	5,8	5,8	6,2	5,9

Toelichting: zie tabel 3.

Tabel 6. Resultaten van alle beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het cijfer van het standaardras, gegeven door de overige beoordelaars

Rassen	Looflengte			Knolvorm			Knolkleur			Vroegheid			Uniformiteit			Gebruikswaarde							
	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.	N	M	'sGr. Gem.					
A	66,7	75,0	100	50,0	25,0	62,5	45,8	0,0	0,0	50,0	16,7	0,0	50,0	22,2	33,3	100	50,0	61,1	33,3	50,0	37,5	40,3	
B	33,3	25,0	50,0	0,0	0,0	12,5	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	75,0	0,0	29,2	0,0	25,0	0,0	8,3	
C	75,0	100	75,0	75,0	25,0	25,0	41,7	25,0	50,0	50,0	41,7	12,5	25,0	20,8	62,5	50,0	25,0	45,8	37,5	50,0	25,0	37,5	
D	62,5	100	62,5	25,0	0,0	50,0	25,0	37,5	0,0	50,0	29,2	0,0	0,0	8,3	12,5	25,0	12,5	16,7	0,0	25,0	12,5	12,5	
E	100	100	90,0	33,3	50,0	10,0	31,1	33,3	50,0	0,0	27,8	66,7	66,7	64,5	100	66,7	0,0	55,6	66,7	83,3	0,0	50,0	
F	100	100	100	33,3	50,0	0,0	27,8	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	63,3	50	100	20,0	56,7	33,3	66,7	0,0	33,3	
G	50,0	0,0	12,5	83,3	100	50,0	77,8	50,0	0,0	25,0	25,0	50,0	0,0	45,8	66,7	100	12,5	59,7	100	25,0	25,0	50,0	
H	33,3	50,0	50,0	0,0	25,0	12,5	12,5	33,3	75,0	25,0	44,4	0,0	75,0	41,7	50,0	100	0,0	50,0	16,7	100	22,2	46,3	
J	25,0	66,7	30,0	75,0	16,7	0,0	30,6	0,0	83,3	20,0	34,4	75,0	66,7	63,9	66,7	100	10,0	58,9	100	100	10,0	70,0	
K	37,5	83,3	87,5	12,5	16,7	25,0	18,1	25,0	0,0	50,0	25,0	12,5	50,0	29,2	50,0	33,3	0,0	27,8	12,5	50,0	0,0	20,8	
L	75,0	100	100	12,5	66,7	0,0	26,4	37,5	50,0	10,0	32,5	12,5	100	44,2	87,5	100	10,0	65,8	12,5	100	0,0	37,5	
Radar	7,3	6,8	7,0	5,8	6,2	6,5	6,2	5,9	6,3	6,1	6,1	5,9	6,3	6,2	5,4	5,8	5,8	5,8	5,6	6,0	6,0	5,9	5,9

Toelichting: zie tabel 3.

Tabel 7. Voosheid in cijfers

C o d e	Rassen	Naaldwijk						Monster						's-Gravenzande				
		23-07-1981		24-07-1981		25-07-1981		26-07-1981		27-07-1981		05-08-1981		13-08-1981		Totaal gem.		
		I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II			
A		8	7,5	7	9,8	8	7,5	7	7	6	7,5	4	3	3,5	5	7	6	5,7
B		9	8,5	9	8,5	9	8,5	9	8,5	7	7	5	5	5	7	9	8	7,2
C		9	9	7	8,5	7	6	7	5,5	5	6	3	6	4,5	4	4	4	5,8
D		9	9	8	8	8	7,5	6	7,5	5	6	5	3	4	2,5	2	2,3	5,1
E		6	8,7	8	9,5	3	3	3	2,5	3	5	2	3	2,5	2,5	5	3,8	4,4
I		7	8,5	7	7,7	4	3	3,5	2	2	2	2	2,5	2,3	5	3	4	4,6
G		9	8,5	9	9	8	7,5	5	4,5	3	5	7	7	7	6	8	7	7,5
H		8	9,5	9	9	9	9	8	8	7	6	6	2,5	4,3	4	4	4	5,6
J		9	9	7	7	6	4,5	4	4,5	4	5	2	3	2,5	3	5	4	5,2
K		9	9	9	9	6	9,5	6	8,7	6	7	8	6	7	5	4	4,5	6,8
L		7	9,8	8	7,5	7	8,5	4	8,6	5	6	2,5	3	2,8	4	5	4,5	5,1
M	Radar	7	9,8	9	9	8	7,5	8	5,5	7	6	2	5	3,5	7	5	6	5,8

Toelichting:

Naaldwijk: oogstdatum is 23-07-1981

Monster en 's-Gravenzande zijn ook de oogstdata

Het totaal gemiddelde is alleen genomen van de drie oogstdata.

Tabel 8. Samenvatting van de belangrijkste opmerkingen

Code	Rassen	Naaldwijk	Monster	's-Gravensande
A		Wat puntig - nieten - traag - heterogeen	Wat hoog rond -	Te donkere kleur - te lang loof -
B		Grove staart - puntig - nieten - bleek blad - lange hoog ronde knol - nekje		Heterogeen op vorm -
C		Puntig - hoog rond - heterogeen - te lang loof	Dikke staart	Te lang loof - puntig
D		Nieten - goede kleur - puntig - grove staart	Lang - puntig	Grove staart - te lang loof - langwerpige - wat puntig
E		Puntig - grove staart - langwerpige - heterogeen op knolvorm	Puntig	Heterogeen op knolvorm - puntig - valse kleur - te lang loof
F		Grove staart - puntig - lang	Puntig	Puntig - te lang loof - valse kleur
G		Wat lange knol - puntig		Puntig - te lang loof
H		Hoog rond - te puntig - zware staart - slechte knolvorm	Plat	Hoog - te lang loof
J		Fijne staart - hoog rond - langwerpige - bleke kleur		Witte puntjes - hoog - matige vorm
K		Heterogeen - wat puntig - matige vorm	Puntig	Te lang loof - matige vorm
L		Nieten - slechte vorm - wat puntig - grove staart	Wat kantig	Wat puntig - te lang loof
M	Radar	Zware staart - puntige knol	Puntig	Langwerpige - ruwe kop - heterogeen op vorm